N°. 33. 1838.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk
NIEUWS-BLAD.

Donderdag 8 Februarij.

De GOUVERNEUR DER PROVINCIE *NOORD-BRABAND*, ontvangen hebbende eene missive van Zijne Exc. den Heere Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 19den dezer, n°. 94, 4e afdeeling, van den navolgenden inhoud:

» Door het *Staatsblad* n°. 77, van 1837, zal U. H. Ed. Gestr. volledig bekend zijn geworden met de wet van 23 December jl., op de ligting der nationale militie voor het jaar 1838.

» Mij, wat de uitvoering betreft, tot gemelde wet gedragende, heb ik alleenlijk gemeend, U. H. Ed. Gestr. bij deze te moeten doen opmerken, dat bij de beraadslagingen over dezelve, in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, op de door sommige leden derzelve geopperde vraag: *of een gepasporteerd vrijwilliger, eerst vijftien maanden na verkregen ontslag, als plaatsvervanger vermag te worden aangenomen?* van regeringswege aan Hun Edel Mogenden het volgende is geantwoord:

„» Dat, even als onder het beheer der wet van 1817, een *milicien*, dadelijk na verkregen ontslag als plaatsvervanger kan worden toegelaten, daar er te zijnen aanzien wel geen kwestie van *inwoning* kan zijn, zoo ook ten gevolge van den reeds in 1831 ingevoerden maatregel, om de ingezetenen het remplacement, zoo veel doenlijk, gemakkelijk te maken, een vrijwilliger, die *Nederlander van geboorte is*, de bevoegdheid heeft, mits daar alle overige bij de wet gevorderde vereischten voldoende, zich dadelijk na verkregen ontslag als plaatsvervanger aan te melden.

„» Dat echter met opzigt tot de *vreemdelingen*, de inwoning gedurende zes maanden in eene der Provincien, een volstrekt en van Regeringswege ten allen tijde volgehouden vereischte is, dat zoodanig vreemdeling al verder, om als plaatsvervanger toegelaten te worden, niet slechts de hoedanigheid van *ingezeten* bezitten, maar evenzeer bewijzen moet aan de nationale militie, gelijk dit de wet zonder eenige uitzondering van allen, heeft geeischt, voldaan te hebben.

„» Dat men vermeent dat deze voorzorgen, gevoegd bij de meermalen reeds gedane aanbeveling, om van de vreemdelingen, die zich als plaatsvervangers aanmelden (ten einde voor te komen, dat op grond der met sommige Mogendheden aangegane cartels, hunne uitlevering naderhand zou moeten worden bewerkstelligd), ook nog het bewijs te vorderen, van, in het land hunner geboorte, de aldaar op hen berust hebbende verpligtingen tot de krijgsdiensten vervuld te hebben, als genoegzaam voldoende zijn te houden, zonder dat het noodig zij, den tijd van inwoning te verlengen en tot het tijdvak van 15 maanden, gelijk bij de wet van 8 Januarij 1817 is gevorderd, terug te brengen, en dit te meer, omdat er sedert eenen vrij geruimen tijd, bij de Regering geene bezwaren wegens de admissie van vreemdelingen als plaatsvervangers ingekomen, maar er in tegendeel zelfs Provincien bekend zijn, alwaar men bij de laatst afgeloopene ligtingen, *geenen enkelen vreemdeling* [illegible] zoodanig heeft aangenomen." "

» Daar het intusschen mogelijk [illegible] kunnen zijn, dat bij dengenen of anderen Militie-Raad in Uw H. Ed. Gestr. Provincie, alsnog de meening bestond, dat een Nederlander van geboorte, die als vrijwilliger heeft gediend, wat den tijd der inwoning betreft, na verkregen eervol ontslag, niet dezelfde aanspraak als een gepasporteerd milicien kan maken, om dadelijk daarna zich als plaatsvervanger aan te melden, maar in dit opzigt met een vreemdeling zou zijn gelijk te stellen, zoo neem ik de vrijheid, U. H. Ed. Gestr. te verzoeken, den inhoud dezer, zoo aan de Militie-Raden als de Militie-Kommissarissen, alsmede aan de Gedeputeerde Staten, ten fine van informatie, en narigt, wel te willen mededeelen, terwijl het eindelijk ook niet geheel ondoelmatig zou zijn, ten einde de admissie als plaatsvervangers van onbevoegde vreemdelingen met te meer nadruk tegen te gaan, de onderscheidene Plaatselijke Besturen aan te schrijven, geene attesten litt. V der wet, ten behoeve van dezelve af te geven, dan aan hen, die al de reeds opgegeven vereischten vervuld en wijders, zoo als vroeger reeds is gezegd, tevens bewijzen, aan de verpligtingen den ingezetenen bij de wet op de schutterijen opgelegd, voldaan te hebben."

Brengt den inhoud ter kennisse van de Militie-Raden, Militie-Kommissarissen en van de Stedelijke en Plaatselijke Besturen in de Provincie.

En zal deze in het *Provinciaal Blad* worden geïnsereerd.

's Hertogenbosch, den 25. Januarij 1838.

De Gouverneur voornoemd,
Bon. VAN DEN BOGAERDE.

Frankrijk.

PARIJS, den 5den Februarij.

De kamer van afgevaardigden heeft heden beraadslaagd over het ontwerp om aan de weduwe van den generaal *Damremont* een jaargeld van 10,000 fr. toe te leggen; waaromtrent de commissie, met het onderzoek van het voorstel belast, rapport uitgebragt heeft, dat naar haar gevoelen het pensioen met 4000 fr. behoorde verminderd te worden. De minister van finantien voerde het eerst het woord, om zijn leedwezen uit te drukken, dat hij het voorstel der commissie bestrijden moest, en verder om te betoogen dat eene finantiele bedenking of vergelijking met vaste pensioenen, hier ongepast was, aangezien het voorgesteld jaargeld een blijk was van erkentelijkheid aan de dapperheid van het leger, te betoonen aan de weduwe van deszelfs chef. Ook de heeren *Guizot* en *Thiers* spraken in denzelfden geest. De heer *Thiers* riep onder anderen van zijne zitplaats, dat men de nationale geestdrift door geene bekrompene geldberekening moest bekoelen. Een der leden, de heer *Gauguier*, wilde, dat het onderhavige ontwerp geadjourneerd wierd; hij wilde de verdiensten van den generaal *Damremont* niet te kort doen, maar er waren oudere schulden te voldoen aan de weduwen van verdienstelijke generaals, waartoe de kamer bij vroegere gelegenheden maar weinig genegenheid had betoond. De rapporteur, zijnde de generaal *Jacqueminot*, verklaarde, dat de commissie eene verhouding had willen daarstellen tusschen de weduwe van den generaal *Damremont* en de maarschalks-weduwe; dat de gesneuvelde opperbevelhebber eerst sedert slechts vier maanden opperbevelhebber was geweest en aan het land niet zulke schitterende diensten had bewezen als zoo vele door wonden verminkte krijgslieden, die in der tijd zoo vele veldslagen gewonnen, zoo vele vaste plaatsen veroverd hadden. Het voorstel der commissie, om het jaargeld op 6000 fr. te brengen, vervolgens bij geheime stemming in omvraag gebragt zijnde, was de uitslag, dat zich 192 stemmen daarvoor en 176 daartegen verklaarden en hetzelve alzoo aangenomen werd. Bij het vertrek van den post duurde de zitting nog voort.

— De kamer der pairs heeft heden over het bij haar ingekomen ontwerp betreffende de vredegeregten, beraadslaagd.

— De heer *de Belleval*, die tot ambassade-secretaris te St. Petersburg was benoemd, is, naar men zegt, in dezelfde hoedanigheid te Londen verplaatst.

— Uit Berlijn zijn gisteren op het bureau der buitenlandsche zaken depeches ontvangen, die op de spaansche zaken zouden betrekking hebben.

— Een der bladen, de *Messager*, beweert, dat het verlies door de Prinses *Maria*, bij den brand van het paleis te Gotha geleden, 800,000 fr. heeft bedragen, en dat de Koning aan zijne dochter geschreven had, dat hij haar de verliezen vergoeden zoude.

— De heeren *Crosnier* en *Cerfbier*, directeurs van de opera comique, hebben van den minister van binnenlandsche zaken de vergunning gekregen tot den wederopbouw op hunne kosten van het *Théâtre Italien*, met bepaling dat het gebouw na 40 jaren weder aan den staat zal komen.

— De heer *Isturitz* is, uit hoofde van ongesteldheid, met den hertog van *Frias* nog niet van hier kunnen vertrekken. De laatstgenoemde zou op het oog hebben, om den heer *Aguilar*, die niet zeer gezien zoude zijn bij lord *Palmerston*, als spaansch gezant te Londen te vervangen.

— De volgende telegraphische depeche over Spanje is heden van wege het gouvernement bekend gemaakt:

» Bajonne, 2 februarij.

» Op het berigt van eene nieuwe poging der karlisten op Balmaceda, heeft *Espartero* zich den 27sten te Villarcayo met den generaal *Latre* vereenigd; er zijn daar 16 bataillons bijeen. *Basilio* heeft zich den 25sten in de Sierra de Alcaraz bij *Tallada* gevoegd. Zij hebben 6 of 7000 man.

» *Aspiroz* van Cuenca gekomen en de generaal *Sanz* hebben zich den 26sten met *Ullibarri* moeten vereenigen; de generaal *O'Donnel* is den 21sten in zijne stellingen te Ernani teruggekeerd."

De bijzondere berigten uit Bajonne tot den 2den, houden dat don *Carlos* nog den 28sten te Llodio was. *Espartero* had met eenige bataillons, in de vallei van Mena gestationeerd, eene onverwachte beweging gemaakt. — *Guergué*, zou van uit het hoofdkwartier van don *Carlos*, dringende bevelen hebben bekomen om het vertrek eener expeditie te bespoedigen.

Bijzondere berigten uit St. Sebastiaan van den 2den houden, dat de karlisten des nachts zich van Amezagana hadden meester gemaakt.

Brieven uit Estella spreken steeds van het in gereedheid brengen van een geschikt verblijf, zoo men nu zegt voor de ontvangst van de prinses van *Beira*.

— De tijdingen uit Madrid gaan tot den 28sten. In de cortes-zitting van den vorigen dag heeft een der gedeputeerden van Toledo, *Jaen*, een treurig tafereel opgehangen over de gesteldheid van het gewest ten gevolge van den togt van *Basilio Garcia*; hij beklaagde zich sterk over het gedrag der constitutionele bevelhebbers, en over een persoon van hoogen rang, den eersten minister waarschijnlijk, die aan zijne mede-afgevaardigden van Toledo had verklaard dat dergelijke geschillen met pistoolschoten moesten beantwoord worden. De minister van oorlog toonde zich bereid om op de gedane klagten te antwoorden, maar in geheim comité; waartegen zich tot ieders verwondering zijn ambtgenoot, de minister van financiën, verzettede, die meende dat daarvoor geen reden bestond, terwijl hij voorts de verdediging van den president van den raad op zich nam, wiens karakter persoonlijk door den heer *Olosaga* was aangerand, welk lid zich verwonderde, in zulke bedenkelijke omstandigheden als de tegenwoordige (ziende daarmede op de jongste stemming der kamer van gedeputeerden te Parijs) iemand aan het hoofd van de zaken te zien geplaatst wiens vroegere gedragingen niet geschikt waren om vertrouwen in te boezemen. In de zitting van den 27sten zijn de discussien over den staat van zaken voortgezet en hebben de heeren *Toreno* en *Galiano* in eenen gematigden zin het woord gevoerd, 't geen weêrklank bij de meerderheid van de kamer scheen te vinden. De heer *Toreno* zeide onder anderen dat, schoon het fransch ministerie tegen de interventie was, het echter tot andere hulp geneigd scheen, die evenwel nog geen gevolg had gekregen, omdat zij afhing van overeenkomsten welke tijd vereischten.

— De beurs was heden zeer flaauw; weinig zaken werden er gedaan, men hield zich voornamelijk bezig met de bepalingen ten likwidatie. Het gerucht liep, dat de minister van koophandel in de kamer het ontwerp voor den spoorweg van Parijs naar Rouaan zoude aanbieden. De notering was heden (5 *Februarij*): 5 pCt. 109,70; 3 pCt. 79,70; Nap. r. 98,80; Sp. Ardoin 20; Portugal 17⅞; Rom. L. 101½.

Duitschland.

Frankfort, den 4den Februarij.

Uit Petersburg schrijft men van den 24sten Januarij, dat de graaf *von Nesselrode*, vice-kanselier en minister van buitenlandsche zaken, sedert korten tijd weder zijne portefeuille aanvaard had, welke gedurende zijne afwezigheid door den geheimraad *Rodofinikin* was waargenomen.

Volgens een berigt der commissie, welke belast is geweest met het regelen der uit den brand van het winterpaleis geredde voorwerpen, is er niets, zelfs geene kleinigheid, vermist of beschadigd geworden van de gouden en zilveren serviezen, wier waarde op eenige millioenen roebels geschat wordt, en welke door een detachement der marine, te midden van het gevaar, uit het paleis in veiligheid gebragt zijn.

— Den 9den Januarij ll. is door den Koning van Pruissen eene wet uitgevaardigd, waarbij, naar aanleiding van het besluit der Duitsche Bondsvergadering van den 14den November 1834, alle studenten-vereenigingen of genootschappen, onder welke benamingen ook, verboden worden. Degenen, die zulke vereenigingen oprigten, of daarvan leden zijn, zullen van de hoogescholen verwijderd of met gevangenis gestraft worden. In geval deze vereenigingen ten doel hebben het invoeren van staatkundige veranderingen in een of meerdere Rijken, zullen de hoofden derzelve met een- tot zesjarige gevangenis of opsluiting in eene vesting, en de overige leden met zoodanige gevangenis of opsluiting van zes maanden tot drie jaren, getuchtigd worden. Bijaldien deze vereenigingen zich verder uitstrekken dan tot den akademietijd, in betrekking staan met dergelijke genootschappen van andere hoogescholen, of met vereenigingen van niet studerenden binnen of buiten 's lands, en bijaldien de leden zich onderling door eenen eed, of daarmede gelijk staande belofte, hebben verbonden, zullen de hoofden dier vereenigingen met eene gevangenis of opsluiting in eene vesting, gedurende 18 maanden tot 10 jaren, en de overige leden met eene gevangenis of opsluiting in eene vesting van 9 maanden tot 6 jaren, gestraft worden. Verder wordt bij deze wet bepaald, dat niemand, die wegens deelneming aan zoodanige vereeniging veroordeeld is, tot een openbaar ambt zal toegelaten worden, ook niet de betrekking van geneesheer en heelmeester zal mogen uitoefenen, en evenmin met eenige akademische waardigheid of met de betrekking van bijzonder onderwijser op eene der hoogescholen, zal kunnen bekleed worden. — Het onderzoek en het uitspreken der vonnissen in de bovenvermelde gevallen wordt aan het Kamergerigt te Berlijn opgedragen, en aan de akademische beambten en aan de politie wordt gelast, te waken tegen het oprigten van de vermelde vereenigingen, nasporingen omtrent derzelver bestaan te doen, de zaken daartoe betrekkelijk te instrueren en bij het kamergerigt te brengen. — Studenten-vereenigingen, welke bestemd zijn voor bepaalde, geoorloofde bedoelingen, als tot onderling genoegen, wetenschappelijke oefening enz. zijn vergund, en niet begrepen onder de bovenvermelde vereenigingen, doch deze mogen geene geschreven wetten, of ambtenaren hebben, daar zij alsdan gerekend moeten worden onder de verbodene vereenigingen te behooren.

— Volgens regtstreeksche berigten uit Hanover, zou de Kroonprins zich eenigzins bedenkelijk ziek bevinden, zoo als in sommige bladen was gemeld.

De Hanoversche courant, die het gerucht van 's Prinsen ziekte wederspreekt, vaart te gelijker tijd zeer uit tegen onderscheidene duitsche dagbladen en zelfs tegen de anders algemeen geachte *Allgemeine Augsburger Zeitung*, als verspreidende een aantal geruchten omtrent de Hanoversche zaken die van allen grond zijn ontbloot, zooals, onder anderen, het verplaatsen der polytechnische school van Hanover naar Göttingen; terwijl ook door dezelve wordt wederlegd dat Lingen uit eigen fondsen eene kazerne zou hebben doen bouwen. In het algemeen zegt het dagblad van Hanover dat al wat omtrent gisting en onrust of ontevredenheid in dat rijk gemeld werd, voor het grootste gedeelte ongegrond, en alles zeer overdreven was.

— Uit Hamburg schrijft men van den 2den dezer: » Bijzondere berigten uit Berlijn bevestigen, dat de tijdingen uit Rome gunstig blijven, en dat er alle hoop bestaat op eene minnelijke schikking. De Oostenrijksche gezant deed al het mogelijke, om zoodanig eene schikking tot stand te brengen."

In de Duitsche bladen worden daarentegen bij voortduring brieven uit Rome medegedeeld, waarin men volhardt met te beweren dat de zending van den heer *van Bunsen* tot dus verre geheel vruchteloos was geweest, en op de onverzettelijkheid van het Roomsche hof geheel schipbreuk zoude lijden. De *Münchener politischer Zeitung* deelt thans een schrijven uit de Pauselijke stad mede, waarin hetzelfde weder beweerd wordt. » Ik kan u verzekeren" leest men daarin, » dat alles wat men van toegeefelijkheid van dezen kant meldt geheel ongegrond is. In plaats dat het den heer *van Bunsen* gelukt zoude zijn den Heiligen Vader te vermurwen, kan ik u met alle zekerheid melden, dat deze diplomaat tot nog toe geen gehoor bij den Paus heeft gehad en allerwaarschijnlijkst zoo ver zal komen. Hiernaar kunt gij de geruchten van toenadering beoordeelen. Bovendien is u de vastheid bekend, die *Gregorius XVI* het blijken toen, zeven jaren geleden, zijne regering door opgeruide onderdanen bedreigd werd, en hij door den neef van *Napoleon* werd uitgenoodigd om van de hem door God geschonkene waardigheid afstand te doen. Deze vastheid is in zeven jaren tijds niet verminderd, en noch geweld, noch bedreiging zullen hem in zijn besluit doen wankelen. De heer *von Bruggemann* woont met de beide Hermesiaansche hoogleeraren, Dr. *Elvenich* en Dr. *Braun*, in één en hetzelfde huis."

— Te Weenen waren den 30sten Januarij genoteerd: 5 pCt. Met. 106⅝; 4 pCt. 100¾; 3 pCt. 79⅝; Bankakt. 1422.

Nederlanden.

Breda, den 7den Februarij.

Uit 's Gravenhage schrijft men dat de liefdadigheid van H. K. K. H. Mevrouw de Prinses van Oranje zich in dezen winter, behalve in de reeds bekende werken, ook vooral getoond heeft in het doen verplegen van onderscheidene personen in het door Hoogstdezelve in de residentie opgerigte *Ziekenhuis*, aan welke personen deze edele Vorstin, bij hunne herstelling, kleedingstukken en andere ondersteuning, naar vereisch der behoeften, heeft doen uitreiken. De ondersteuning welke de Prinses aan andere liefdadige inrigtingen in de residentie, en in de woningen der armen zelven verstrekte, werd ook met kwistige hand toegereikt. Dat gedeelte der bevolking van Scheveningen, hetwelk thans door deszelfs verpligte werkeloosheid in de diepste armoede verkeert, had insgelijks over den liefdevollen bijstand der Prinses te roemen, daar Hoogstdezelven op haren geboortedag, den 18den Januarij, aan meer dan honderd huisgezinnen van het visschersdorp ondersteuning van allen aard had doen toekomen.

— Maandag morgen waren Hunne Koninklijke Hoogheden Prins en Prinses *Albert* van Pruissen de stad Utrecht gepasseerd, zich van 's Hage naar Berlijn begevende.

— Men schrijft ons uit 's Hage van gisteren:

» Door Z. M. zijn benoemd: tot 2den commies op het postkantoor te Breda, de heer *H. A. Cremers*, tot 3den, de heer *W. Roelofs*, en tot 4den, de heer *P. W.* [illegible]

» Tot directeur van het postkantoor [illegible] is benoemd, de heer *J. van Nieuwkuyk*.

» Heden morgen is te Haarlem, in de buitengewone vergadering der Staten van Holland, tot lid van de tweede kamer der staten-generaal verkozen Jhr. Mr. *J. C. R. van Hoorn van Burgh*, uit deze residentie, en zulks in plaats van wijlen Mr. *A. Hoynck van Papendrecht*."

— Den 30sten Januarij is op den huize *Warmelo*, bij Diepenheim, in den ouderdom van ruim 84 jaren, overleden de hoog welgeboren heer *Florus Willem* baron *Sloet tot Warmelo*, lid der ridderschap van Overijssel, Landcommandeur der Ridderlijke Duitsche orde, balije van Utrecht, en lid van de eerste kamer der Staten-Generaal.

— De *Staats-Courant* behelst heden een besluit van Z. M. van den 26sten Januarij (*Staatsblad* n°. 3), waarbij de bij vroeger besluit vastgestelde termijn van het branden van het oude aanwezige vaatwerk ten laatsten male wordt verlengd tot den 1sten Julij aanstaande; terwijl verder bepaald wordt dat op zoodanige plaatsen alwaar tot op het tijdstip der invoering van het Nederlandsche vaatwerk, een afzonderlijke ijk van het oude vaatwerk in werking mogt zijn gebleven, geene andere vaten met het merk OV zullen mogen gebrand worden, dan dezulken die reeds van den voormelden ijk zijn voorzien. Ingevolge hetzelve besluit zullen de bierbrouwers, azijnmakers, enz. uitgenoodigd worden om, door openbare oproeping, te zorgen dat het, bij de gebruikers nog berustende vaatwerk, hun vóór het einde van den voorschreven termijn terug gezonden worde, om de branding te kunnen ondergaan. Na den 1sten Julij 1838 zullen de ongebrande oude vaten niet meer tot verpakking mogen gebruikt worden, ten ware dezelve op eenen bepaalden inhoud geijkt zijn, overeenkomstig koninklijk besluit van 1 December 1836.

— In de *Avondbode* van gisteren leest men dat nadere berigten het vroeger medegedeelde omtrent het gebeurde op de westkust van Afrika en het ongelukkige gevecht aldaar met de Hantâsche negers, volkomen bevestigen. » Er zullen" leest men verder in dat blad, » voorts honderd vijftig man, voor de dienst onzer O. I. bezittingen bestemd, met het noodige krijgsmaterieel naar St. George del Mina worden overgevoerd om, na zich met de troepen aldaar vereenigd te hebben, naar Hanna op te rukken, en den vijand tot onderwerping te brengen. Verder vernemen wij ook dat bij die treurige gebeurtenis, de militaire kommandant *Maase* en de adsistent *Cremer* zijn omgekomen, terwijl nog gesneuveld zijn de kommandeur ad interim *Tonneboeijer*, de boekhouder *Smulders*, de adjudant *Hoemgh*, de chirurgijn-majoor *Prins* en de schoolmeester *Pette.*"

De *Morning Herald* behelst omtrent deze ongelukkige gebeurtenis het volgende: » Men is ernstig besorgd geworden voor onze handelsbetrekkingen met Afrika, bij het vernemen dat een groot gedeelte der blanke bevolking door de negers was omgebragt, die in het fort niet verre van *Cape Coast* in opstand zijn geraakt. De bijzonderheden die men er van heeft medegedeeld waren echter overdreven; evenwel moeten wij tot ons leedwezen melden dat wij eenen brief hebben ontvangen, waarin de voorname daadzaak bevestigd wordt, namelijk dat er werkelijk opstand heeft plaats gehad, zoo dat bij het gevaar hetwelk onze etablissementen op die kust loopen, het bestuur der kolonien op de spoedigste wijze maatregelen zal in het werk moeten brengen om de zekerheid onzer planters boven allen twijfel te stellen. De berigten die wij hebben loopen tot den 16den November. Het schijnt dat het gevecht tusschen de negers en de hollanders te el-Mina heeft plaats gehad en dus op hollandsch gebied; maar toch zeer digt bij onze etablissementen. De heer *Tonneboeijer*, gouverneur der hollandsche bezitting el-Mina, en zes officieren zijn gevallen als de slagtoffers der barbaren welke reeds sedert vijftig jaren onder de heerschappij van het Hollandsche gouvernement gestaan hebben; 40 blanke soldaten, 60 werklieden en 40 rekruten van Batavia zijn insgelijks omgebragt geworden. Deze wraakneming der zwarten is veroorzaakt door geschillen die reeds sedert lang tusschen hen en de blanken bestonden, en door het opleggen door den laatsten hollandschen gouverneur aan het opperhoofd der Hantas (tusschen Axim en Saccondee) eener boete van 40 ponden goudzand."

— In Groningen hebben de buitengewone inzamelingen ter voorziening in den nood der behoeftigen opgebragt *f* 9557,35, waaronder *f* 661 van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, *f* 745 door de studenten der groningsche hoogeschool en *f* 572,68 zijnde de opbrengst van een gehouden concert.

— Te Keulen teekende de Rijn den 4den Februarij des morgens aan de peilschaal aldaar, 8 voet 2 duim (2 56 el), zijnde het water in het laatste etmaal 10 duim (0,26 el) gewassen. Aldaar was op het genoemde tijdstip sneeuw gevallen.

— Volgens de officiele berigten wegens den toestand van onze rivieren, had tot dus verre nog geene verandering daaromtrent plaats gehad. In de monden van de Waal en Nederrijn zat den 5den het ijs nog onbewegelijk vast; voor Gorinchem had het ijs laatstleden Maandag eene dikte van 30 duim, voor Brielle 24 duim, op de Lek voor Krimpen 41 dm. Laatstleden Dingsdag bedroeg de dikte van het ijs op den IJssel aan het Katerveer mede omstreeks 40 duim.

— Uit Dordrecht schrijft men van Maandag, dat het ijs voor die stad nog wederom twee duimen was aangekomen, sedert het vorige berigt, zoodat nu op de rivier de grootste dikte 37 en de minste 31 duimen bedroeg. Aan den Moerdijk was het wederom vol ijsgang.

— Den 4den dezer, des morgens, zeilde uit de kanaalhaven van Helvoetsluis naar zee het schip *de Maasstroom*, gevoerd door kapitein *Schuyl*; hetzelve had ijssloepen ter adsistentie bij zich en is wel in zee gekomen.

— Omtrent den toestand der rivieren leest men onderscheidene berigten in de Duitsche bladen: Uit Baden schrijft men dat de koude die bijna drie weken achtereen onafgebroken aangehouden, en op sommige punten 18°. R. (8⅝°. F.) bedragen heeft, eindelijk sedert eenige dagen was verminderd. Den 28sten stond de thermometer in het Rijndal reeds 2° R. boven het vriespunt (36½°. F.) en den 30sten was een wezenlijke dooi begonnen. Sedert negen jaren had men daar zulk een strengen winter niet gehad; de ijsschotsen op den Rijn waren zoo hoog op elkander geschoven, dat zij hier en daar met de dijken gelijk stonden. Zoo derhalve een spoedige dooi inviel, was men voor aanmerkelijke overstroomingen beducht. Daar de velden met sneeuw bedekt waren, zou het winterkoren wel niet geleden hebben, maar voor de wijnstokken was men bezorgd, te meer, daar het hout daarvan in het najaar niet tot volkomene rijpheid was gekomen.

Te Koblentz, waar de Moezel bij eenen hoogen waterstand bevroren was, zou bij het invallen van den dooi, het ijs slechts door grooten aandrang van water in beweging kunnen worden gebragt. Bij Cochem waren verscheidene in het ijs vastgevroren schepen eenige honderde schreden ver voortgesleept; maar, zonder belangrijke schade te hebben ondergaan, weder naar hunne vroegere ligplaats teruggebragt; voor Koblentz en hooger op bevonden zich 136 grootere vaartuigen aan de gevaarlijke werking van het ijs blootgesteld.

Uit het Kleefsche meldt men, dat bij menschen-geheugen het ijs op den Rijn zoo vast niet had gezeten als thans; het was van onderen op, bij een tamelijk hoogen waterstand vast op elkander geschoven. Zoo de dooi op de bovenrivieren het eerst begon, zouden de gevolgen allernoodlottigst kunnen zijn; gewoonlijk begint het echter op de benedenrivieren eerst te dooijen, en hoopte men, dat de vorst niet langer dan tot het begin van Maart zou aanhouden.

— Gedurende het jaar 1837 zijn te Dusseldorf aangekomen en vertrokken 1562 schepen van 10—140 lasten, daaronder begrepen 351 met goederen beladen stoombooten. De invoer bedroeg gedurende dat tijdstip in het geheel 1,026,465, de uitvoer 154,177 centenaars. In 1836 bedroeg de invoer 860,352, en de uitvoer 113,144; leverende dit eene vermeerdering van 166,113 en 41,034 centenaars op. Van het opgegeven getal centenaars werden 96,121 door Nederlandsche stoombooten ingevoerd en 17,017 uitgevoerd, hetgeen, in vergelijking met het vorige jaar, eene vermeerdering oplevert van 49,531 en 5463 centenaars.

Vorst *Leopold* wordt heden avond te Brussel terug verwacht.

— De directeur der belgische bank, *de Brouckere*, en zijn reisgezelschap, zijn uit Parijs te Brussel teruggekeerd.

— Een belgisch blad dat te Namen uitkomt, *l'Eclaireur*, plaatst een artikel waarin het de beschuldiging, dat de belgische geestelijkheid niet onschuldig zoude zijn aan de gisting welke tegenwoordig in de pruissische rijnprovincie heerscht, geheel beaamt, en waarin onder anderen voorkomt: » De staatkunde van den heer *van Bommel* in de pruissische zaak is geheel en al dezelfde die hij in de hollandsch-belgische aangelegenheid volgde: opruijen zoo veel als hem noodig schijnt om zijne magt te laten zien, om vervolgens tusschen het altaar en den troon een vergelijk te treffen dat ten koste van het volk gesloten wordt."

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (6 febr.) waren genoteerd: Belg. 102; O. Met. 106⅜; Spanje 18⅛, Pass. 4½; Diff. 6; Nap. 93½; B. Tav. 35¼; Sic. 90¾; Rom. L. 101⅛; dito certif. Antw. 99⅝; Bras. 74¾. — Wissel op Amst. en Rott. papier pari.

Over Belgie heeft men tijdingen uit Engeland van den 3den dezer ontvangen, waarin, op grond van te Londen ontvangen brieven uit New-York tot den 11den Januarij, steeds op eene gunstige wijze van de stemming van den voorzitter der Vereenigde Staten jegens Engeland gesproken wordt, met betrekking tot het voorgevallene met de *Caroline*. Evenwel had de heer *van Buren* het noodig geacht om eene genoegzame magt aan de grenzen van het gebied der Unie te vereenigen om alle verdere beleedigingen aan personen of bezittingen der Vereenigde Staten door de Engelschen te verhinderen, bij de herhaling waarvan hij niet voor de wederwraak der Amerikaansche grensbewoners kon instaan.

— Den 3den waren te Londen genoteerd: gec. 91⅝, 92. Ned. W. S. 2½ pCt. 52⅞, 53¼. Sp. 19, 19⅛. Diff. 7, 7¼.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — *Duitschland* heeft weder het verlies te betreuren van een zijner verdienstelijke schilders. Op den 19den Januarij ll. overleed te *Dresden* de voormalige hoogleeraar aan de Akademie van schoone kunsten aldaar Joseph Grassi, in den ouderdom van 81 jaren. Zijn verlies is te meer te betreuren, daar hij in weêrwil zijner hooge jaren de jonge schilders nog tot raadsman en steun verstrekte. De heer Grassi was een geoefend oudheidkenner en de bijzondere vriend van den vermaarden oudheidkundige Böttiger. — Op den 25sten der vorige maand hield de Akademie van Wetenschappen te *Berlijn*, ter viering van den jaardag van Frederik II, eene openbare zitting welke door verscheidene leden der koninklijke familie en door eene aanzienlijke vergadering van toehoorders werd bijgewoond. De voorzittende secretaris, de heer Böckh, opende de zitting met eene redevoering waarin hij eene opmerking van den door Frederik zoo bijzonder vereerden d'Alembert, over de nuttigheid der wetenschappen in de monarchij, tot grondslag legde, en vervolgens daartegen overstelde des konings eigen inzigten over dit onderwerp, alsmede de betrekking van Frederik tot de wetenschap in 't algemeen en in het bijzonder tot de Akademie. Na deze redevoering gedacht de heer Böckh aan de verliezen welke de Akademie sedert het vorig jaar, voornamelijk door den dood van derzelver oudste leden, de heeren Ancillon en Hirt, geleden had. Ten slotte las de heer Lachmann eene kritische verhandeling voor, over de tien eerste boeken van de *Ilias*. — Op den 27sten ll. werd door Z. M. den koning van *Beijeren* een bezoek afgelegd

in de Akademie van Wetenschappen te *München* en bij die gelegenheid de galvanische telegraaf door den hoogleeraar STEINHEIL uitgedacht, bezigtigd. De draden dezer telegraaf zijn gespannen boven den grond en leiden van het gebouw der Akademie, boven de torens van *München*, tot het aan den anderen oever van de *Isar* gelegene *Bogenhausen*, en in des hoogleeraars woning aldaar. Vragen door den koning opgegeven werden terstond beantwoord. De proeven omtrent dit nieuw middel van gemeenschap allezins voldoende bevonden zijnde, zou, naar men dacht, het draadtoestel afgenomen worden, om hetzelve, waar men van dit nieuw gemeenschapsmiddel wilde gebruik maken, door geleidende in buizen beslotene draden, onder den grond te doen vervangen. — Te *Frankfort* schijnt men zich moeite te geven, om den vermaarden komponist MENDELSOHN-BARTHOLDY, in de plaats van den onlangs overleden FERDINAND RIES, tot directeur der Cecilia-Vereeniging aldaar te bekomen. — Eene onderneming van den beeldhouwer BANDEL, om een gedenkstuk voor den Cherusker Vorst HERMAN, Duitschlands bevrijder van der Romeinen overheersching, tot stand te brengen, is zooyer geslaagd, dat het gipsmodel van het monument, een zeven voeten hoog standbeeld van den Duitschen held, voltooid is gekomen, zijnde hetzelve in eene der zalen van het slot te *Hanover* ten toon gesteld.

FRANKRIJK. — De akademie van Wetenschappen moet in hare eerstvolgende zitting een nieuw lid in de afdeeling van landbouwkunde benoemen, om de plaats aan te vullen door wijlen den heer TESSIER opengelaten. Niet minder dan negen kandidaten hebben zich opgedaan. — Te *Parijs* heeft eene vereeniging zich gevormd, om de vroeger zoo beroemde schilderkunst op glas wederom te verlevendigen en de oude beschilderde glazen van belangrijke gebouwen zoo mogelijk hunnen vorigen kleurenglans weder te geven. — In de omstreken van *Narbonne* heeft men dezer dagen
in eene steengroef, waaruit keisteenen voor het onderhoud der
wegen getrokken worden, en waar men reeds vroeger in de aarden
laag, die de steenbedding bedekt, overblijfselen uit het Gallisch-
Romeinsch tijdvak had gevonden, zooals armbanden, haarspelden,
dobbelsteenen, lijklampen, drinkvazen enz., thans, bij het weg-
spitten van de gewone aarde om tot de steenlaag te komen, eene
groote vaas gevonden, geheel gevuld met eene menigte van pen-
ningen uit den tijd der Romeinsche Consuls en Keizers, alle on-
geschonden bewaard. Een groot deel van den schat was door de
hebzucht der werklieden verloren gegaan; het overige zal in het
museum van *Narbonne* bewaard worden. De oudheidkundige com-
missie van deze plaats wil van het gouvernement ondersteuning
vragen, om de nasporingen in de gezegde steen-groef krachtda-
diger voort te zetten.

NEDERLANDEN. — Door Z. M. is tot rector-magnificus van de
Hoogeschool te *Leiden*, voor het akademiejaar 1838-1839, benoemd
de hoogleeraar P. HOFFMAN PEERLKAMP. — Niet onbelangrijk is het, bij de
buitengemeene en aanhoudende koude die zich in den loop der maand
Januarij heeft doen gevoelen, derzelver loop in ons werelddeel, voor zoo
verre de berigten strekken, kortelijk na te gaan. Terwijl eene strenge
vorst van het noordoostelijk *Europa* uitgegaan en die te *Petersburg*
zich met 22 en 24° Reaumur handhaafde, tot in het zuidooste-
lijke deel van *Europa* zich uitstrekte en den *Bosporus* met ijs be-
dekte, haren loop voorts westelijk nam door het midden van *Eu-
ropa*, over het Noordelijke *Duitschland* en *Frankrijk*, de *Nederlan-
den* en *Groot-Brittannie*; is er in *Hongarije*, zuidelijk *Silezie* en
en in sommige gedeelten der *Oostenrijksche* Staten ontzaggelijk
veel sneeuw gevallen, met onstuimig weder gepaard gaande. Uit
Neufchatel schrijft men van den 23sten Januarij, dat de koude
in de laatste dagen aldaar heviger dan in andere streken van *Zwit-
serland* was geweest maar reeds uit *Marseille* wordt van den 25sten
Januarij gemeld, dat men zich daar weinig over den winter te
beklagen had. De koude had er zich slechts eenige dagen doen ge-
voelen; vervolgens had men bijna warm weder gehad, door een
vrij sterken zuidwestenwind gevolgd, aldaar was in 't geheel geen
sneeuw gevallen, terwijl de dagen naar lentedagen geleken. Van
de Pyreneesche grenzen is reeds vroeger gemeld, dat het weder dezen
winter in die streken zeer gematigd is. Uit *Italie* verneemt men
van den 20sten ll., dat in het Appenynsch gebergte en in *Bologna*
veel sneeuw gevallen is. Te *Rome* klaagt men over nat en regen-
achtig weder; koude had men daar in 't geheel niet gehad. Uit
deze onderscheidene berigten blijkt alzoo, dat de koude zich de-
zen winter voornamelijk over het Noord- en Zuidoostelijk en het
midden gedeelte van *Europa* uitstrekt; want, 't geen zeker zeer
bijzonder is, ook uit het noordwestelijk deel van *Europa*, uit *Noor-
wegen*, en wel uit *Christiania*, schrijft men van den 11den Januarij
dat de weersgesteldheid aldaar zoo zacht was, dat de reede dier
stad geheel vrij was van ijs, hetgeen bij menschen geheugen op
dat tijdstip van het jaar nimmer was beleefd geworden. — Door
het Rotterdamsch schilderkundig Genootschap *Hierdoor tot hooger
en Arti sacrum* is bij een Programma het besluit bekend gemaakt
om weder dit jaar eene Tentoonstelling van voorwerpen der beel-
dende kunsten binnen de stad *Rotterdam* te doen plaats hebben
in het *Gemeene Lands-Huis* van *Schieland* aldaar, door heeren Dijk-
graaf en Hoogheemraden goedgunstig afgestaan. De gezegde Ten-
toonstelling zal van Maandag den 16den Julij tot Zaturdag den
18den Augustus geopend zijn; alle kunstwerken, bepaaldelijk schil-
derijen en teekeningen, met behoorlijke lijsten voorzien, zullen
aan voornoemd lokaal van 2 tot 9 Julij in ontvang genomen wor-
den. Onder de verdere gestelde bepalingen behooren, dat ieder
in te zenden stuk verzocht wordt te doen vergezeld gaan van een
vrachtvrijen brief aan den secretaris des genootschaps, den heer
L. F. TEMMINCK, inhoudende den naam en woonplaats van den
vervaardiger of inzender met eene korte omschrijving van het stuk, en met opgave van den prijs, indien men tot den verkoop van het stuk mogt genegen zijn; geene copijen, noch stukken van vorige tentoonstellingen of van overledene kunstenaars zullen worden toegelaten; na de sluiting der Tentoonstelling zullen de kunstenaars hunne ingezondene stukken, niet verkocht zijnde, aan het lokaal der Tentoonstelling terug kunnen bekomen en zij die buiten de stad wonen dezelve vrachtvrij terug ontvangen. De commissie voor deze Tentoonstelling besluit, met te kennen te geven, dat zij, overtuigd van den weldadigen invloed eener dusdanige kunstbeschouwing, zoowel op de uitbreiding als verhooging van den kunstzin en kunstsmaak harer Landgenooten, ook nu wederom het vertrouwen durft voeden, dat de kunstenaars en liefhebbers deze Tentoonstelling met keurige voortbrengselen van hun genie zullen verrijken en daardoor den nationalen kunstroem des vaderlands bij voortduring krachtig zullen handhaven en ondersteunen; terwijl zij van hare zijde alles willende aanwenden, wat in het belang der kunst en harer beoefenaars nuttig kan zijn, na bekomen toestemming, eene loterij aan de Tentoonstelling zal verbinden, ten einde daardoor den verkoop der kunstwerken te bevorderen; zich voorts het regt behoudende, om aan de vervaardigers der best gekeurde schilderijen eerepenningen, met den stempel des genootschaps voorzien, plegtig uit te reiken.

173ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIERDE KLASSE.

5e Trekking: N°. 1067, een prijs van *f* 10,000; N°. 9867, *f* 1500; N°. 6747, *f* 1000; N°. 1568, *f* 25,000.
7de ——— N°. 12840, een prijs van *f* 1000; N°. 17681, *f* 1000.

Ter Amsterdamsche beurs van gisteren (6 *Februarij*) waren genoteerd: Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. 53 7/16; dito 5 pCt. 101 5/16, 9/16; Kansb. *f* 22¾; Amort. Sijnd. 4½ pCt. 94 11/16, ¾; dito 3½ pCt. 78 5/16; Handelm. 179¾, ½; O. I. 5 pCt. 99 9/16; Ardo. 85, 2; [illegible] Met. 5 pCt. 102⅝; Col. 19⅜; Braz. 75½, ¾.

** Heden ochtend, ten zes ure, beviel door Gods goedheid van een welgeschapen ZOON, P. R. VAN DEN BROEK, zeer geliefde Echtgenoote van

L. H. HEYL,
Rijks-Ontvanger.

ZEVENBERGEN,
6 Februarij 1838.

A. VAN DER POEST CLEMENT, Notaris te *Fijnaart*, zal voor den Heer C. J. COHEN, te *Schiedam*, op den 14 Februarij 1838, doen Inzetten, en op den 28 Februarij 1838, ten huize van J. E. VAN EECK, te *Zevenbergen*, finaal Verkoopen:

1° KOOP. Een ter nering staand, ook HEEREN-HUIS, op den hoek van het Marktplein en de Haven te *Zevenbergen*, voorzien van 5 Beneden- en 7 Bovenkamers, Zolders, Vlering, Kelders, Welpomp, en plaats tot Stalling van Paard en berging van Rijtuig.

2° KOOP. Eene HUIZINGE, aan de Noord-Havenzijde van *Zevenbergen*, met daarachter gelegen TUIN en ERVE.

3° KOOP. Eene sedert kort nieuw gebouwde SCHUUR, in de Lange Noordstraat te *Zevenbergen*, met daarvoor gelegen ERVE.

K. H. BODE, Notaris te *'s Princenhage*, zal op Maandag den 12. Februarij 1838, des voormiddags ten 10 ure, op de Markt te *'s Princenhage*, ten requisitie van den Heer kommanderenden Officier der Veldbatterij N°. 9, op kontante Betaling, publiek

VERKOOPEN:

9 RIJ- en TREKPAARDEN, tot gemelde Veldbatterij behoorende.

STOOMPAKET-VAART
TUSSCHEN
ROTTERDAM EN LONDEN.

De Stoompaketten der General Steam Navigation Company, in dienst van het General Post-Office te *Londen*, vertrekken bij open water van *Rotterdam* [illegible]
Zaturdag, 10. Februarij, des morgens ten [illegible] ure.
Woensdag, 14. „ „ 's namidd. „ [illegible]
Des vaart der Rivieren gestremd zijnde, zal er eene geschikte gelegenheid ten vervoer der Passagiers (voor hunne kosten naar *Hellevoetsluis*, *Brielle* of *Scheveningen* worden aangeboden, waarvan het vertrek alsdan van *Rotterdam* is bepaald op
Zaturdag, 10. Februarij, des morgens ten 8 ure.
Woensdag, 14. „ „ „ 10 „
Nadere inlichtingen te bekomen bij de Agenten W. SMITH & P. A. VAN ES.

Te Breda bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.